

בַּרְת עֵיז

דבר השוה
לכל נפש

אידיש

גליזין צד - שנה ב
פרשת במדבר
תשפ"ה

פרשת במדבר

תוכן הדרוש

[א] לשון הפסוק. / א דיוק אינעם פסוק. / ענוה - צו פארשטיין אז אלעס איז חֶסֶד חֶסֶד. / עֲנוּה איז א בחינת דעת. / א עצה צוצוקומען צו בחינת דעת.

[ב] די נאמען פונעם נשיא לבני גד. / שָׁבַט גֵּד איז מִרְמָז צו בחינת דעת. / דווקא ביי שָׁבַט גֵּד איז מרומז די בחינת דעת.

[ג] שָׁבַט לוי האבן געהאט די בחינת דעת. / די בחינת הלוים מרומז אין די נאמען פון שָׁבַט 'גֵּד'.

[ד] פשט אין פסוק 'וְנָסַע אוֹהֶל מוֹעֵד וְגו' בתוך המִּחְנֹת'. / שָׁבַט לוי האבן זיך כולל געווען מיט כללות יִשְׂרָאֵל. / המשך פון די פסוק כְּאֲשֶׁר יִחְנו - כן יִסְעוּ.

[א]

לשון הפסוק

וְנָסַע אוֹהֶל מוֹעֵד מִחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמִּחְנֹת כְּאֲשֶׁר יִחְנוּ כֵּן יִסְעוּ אִישׁ עַל יְדוֹ לְדָגְלָהֶם און די אוֹהֶל מוֹעֵד (די משכן) איז געפארן (זיך געצויגן) מיט די מִחְנֵה הַלְוִיִּם צווישן די מחנות (בתוך המִּחְנֹת) - [כְּאֲשֶׁר יִחְנוּ כֵּן יִסְעוּ] אזוי ווי די סדר וואס די שבטים (דָּגְלִים) האבן גערוהט אזוי זענען זיי געווען ווען זיי זענען געפארן

פארווארט

דער גרויסער נאון אין פסוק ר' שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל האט אמאל אינמיטן בענטשן ביי די ברכה פון עֹזֶה לָךְ זיך אפגעשטעלט און נאכאמאל אנגעהויבן די ברכה, זאגענדיג דערנאך אז ווי באלד די ברכה איז געשטעלט אויף 'הודאה' פארן באשעפער איז עס זאגן אן כוונה בכלל נישט קיין הודאה.

אין די קומענדיגע תורה גייט דער בת עין ארומערען די גרויסקייט פון אנערקענען די גרויסע חסדי הש"ת און וויסן אז דער באשעפער איז אונז נארנישט נישט שולדיג, די מידה ווערט אנגערופן די מידה פון ענוה און צוליב די מידה האט שבת לוי געקענט מושפע זיין די קרושה פאר כלל ישראל.

(זיך געצויגן) - [איש על ידו לְדָגְלָהֶם] א יעדע שבת (איש) אויף זיין פלאץ (על ידו) לויט די סדר פון זייערע פענער (לְדָגְלָהֶם).

א דיוק אינעם פסוק

וְלִכְאוֹרֶה תִּיבּוֹת 'אִישׁ עַל יְדוֹ' הֵמָּה מִיּוֹתְרִים און לכאורה זענען די ווערטער 'אִישׁ עַל יְדוֹ' איבריג און ס'פעלט נישט אויס צו שטיין אין פסוק.

ענוה - צו פארשטיין אז אלעס איז חֶסֶד חֶסֶד

אך נִרְאֶה לומר שֶהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מוֹרָה לָנוּ דֶּרֶךְ עֲבוּדָה בָּזֶה עַל זֶה הָאוֹפֶן נאר עס זעהט אויס אז די תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה ווייזט אונז דא מיט דעם א דֶּרֶךְ פון עֲבוּדָה.

וְנָסַע אוֹהֶל מוֹעֵד מִחֲנֵה הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמִּחְנֹת כְּאֲשֶׁר יִחְנוּ כֵּן יִסְעוּ אִישׁ עַל יְדוֹ לְדָגְלָהֶם. וְלִכְאוֹרֶה תִּיבּוֹת 'אִישׁ עַל יְדוֹ' הֵמָּה מִיּוֹתְרִים.

אך נִרְאֶה לומר שֶהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מוֹרָה לָנוּ דֶּרֶךְ עֲבוּדָה בָּזֶה עַל זֶה הָאוֹפֶן.

דִּהְיָ עֵיקַר בְּחִינַת אוֹהֶל מוֹעֵד הוּא בְּשִׁבְלִי 'וְשִׁכְנֹתִי בְּתוֹכָם' (שמות כה, ח), לְשִׁבּוֹן בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עִם קְרוֹשָׁאָא.

א. עיין לעיל הערה יב.

בויען די אוֹהֶל מוֹעֵד איז וועגן די בחינה פון 'וְשִׁכְנֹתִי בְּתוֹכָם', לְשִׁבּוֹן בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה אז דער אייבישטער זאל רוען אין יעדן איינעם און איינעם פון די יודן די הייליגע פאלקא.

א. דאס איז א לשון פון אלשיך הקדוש וואס ווערט כסדר געברענגט אין בת עין: בשום לב אל אומרו 'ושכנתי בתוכם' ולא אמר 'בתוכי' [ווען אונז וועלן צולייגן הארץ וועלן מיר זעהן אז די פסוק זאגט 'ושכנתי בתוכם' (אך וועל רוען צווישן זיי) און עס שטייט נישט 'בתוכי' (אך וועל רוען אין אים - אין די משכן), והוא כי הנה שמעתי לומדים מכאן כי עיקר השראת שכינה

וְעִיקַר הַסִּיפָה הַמְבִיאָה לָזֶה לְהַשְׁרֹת שְׂכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ הוּא בְּחִינַת עֲנוּה, כְּמֵאֲמַר הַתְּנֹכַח (ישעי' נז, טו) 'אֲנִי אֲשַׁכֵּן וְאַתְּ דִּקָּא' וְגו'.

הֵינּוּ לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל שֶׁהַכֵּל הוּא מֵצֵד חֲסִדוֹ וְיִתְבָּרַךְ חֲסֵד חֲנָם, וְלֹא מֵצֵד מַעֲשִׂי, דֵּךְ הַבּוֹרָא בְּרָךְ הוּא וּבְרָךְ שְׁמוֹ וְזוֹכֵר חֲסְדֵי אֲבוֹת, וְעוֹשֶׂה חֲסֵד חֲנָם לְבָנִים.

וּבְחִינַת עֲנוּה זֶה הוּא בְּחִינַת דַּעַת, כְּמוֹ שֶׁבִּיאָר בְּסִפְרֵי תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף (פֶּרֶשֶׁת וַיַּח אֹת ג') מִה שֶׁכְּתוּב בְּכִתְבִּים 'שְׂבָחִיתָ דַּעַת בּוֹלָל חֲסֵד וְגִבּוֹרָה'.

פִּירוּשׁ שְׂצָרִיף לְדַעַת שְׁמוֹצֵד מַעֲשִׂי הוּא רַק בְּחִינַת גְּבוּרָה, וְכָל מִה שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרָךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ הוּא רַק מֵצֵד חֲסִדוֹ וְיִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.²

וְעִיקַר הַסִּיפָה שֶׁמֶּנָּה יָבֵא לְבְּחִינַת דַּעַת הַנִּלְ הוּא זֶה, כְּשֶׁאֲדָם מֵאֲמִין שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא מֵלֵא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלֵית אֲתֵר פְּנוּי מִיָּדָה, וּמִתְבּוֹנֵן תָּמִיד בְּגִדּוֹלַת הַבּוֹרָא בְּרָךְ הוּא, וּמַחֲמַת זֶה רֹאֶה תָּמִיד שְׁפָלוּת עֲרָכּוֹ, וּמִבִּין

וְעִיקַר הַסִּיפָה הַמְבִיאָה לָזֶה לְהַשְׁרֹת שְׂכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ הוּא בְּחִינַת עֲנוּה און די עיקר סיבה וואס ברענגט אונז צו דעם אז די שכינה זאל רוען צווישן אונז איז וועגן די בחינה פון ענוה, כְּמֵאֲמַר הַתְּנֹכַח (ישעי' נז, טו) 'אֲנִי אֲשַׁכֵּן וְאַתְּ דִּקָּא' וְגו' אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'אִיךְ וועל רוען מיט דער וואס האלט זיך נידריג'.

הֵינּוּ לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל שֶׁהַכֵּל הוּא מֵצֵד חֲסִדוֹ וְיִתְבָּרַךְ חֲסֵד חֲנָם דאס מיינט צו פארשטיין און זיך פארטיפן מיט די מחשבה אז אלעס וואס אונז האבן איז נאר מיט דעם באשעפער'ס אומזיסטע חסדים, וְלֹא מֵצֵד מַעֲשִׂי און נישט אז ס'קומט זיך אונז צוליב אונזערע מעשים, רַק הַבּוֹרָא בְּרָךְ הוּא וּבְרָךְ שְׁמוֹ וְזוֹכֵר חֲסְדֵי אֲבוֹת נאר השי"ת געדענקט די חסדים און מסירת נפש פון אונזערע אבות, וְעוֹשֶׂה חֲסֵד חֲנָם לְבָנִים און ער טוט אומזיסטע חסד פאר אונז די קינדער.

עֲנוּה אִיז אַ בְּחִינַת דַּעַת

וּבְחִינַת עֲנוּה זֶה הוּא בְּחִינַת דַּעַת און די בחינה פון ענוה ווערט אנגערופן די בְּחִינָה פֿון 'דַּעַת', כְּמוֹ שֶׁבִּיאָר בְּסִפְרֵי תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף (פֶּרֶשֶׁת וַיַּח אֹת ג') מִה שֶׁכְּתוּב בְּכִתְבִּים 'שְׂבָחִיתָ דַּעַת בּוֹלָל חֲסֵד וְגִבּוֹרָה' אזוי ווי עס ווערט מבואר א הסבר אין די ספר תולדות יַעֲקֹב יוֹסֵף וואס עס שטייט אין ספרי קבלה אז די בחינת דַּעַת

נעמט אריין אין זיך די מידות פון חֲסֵד און גְּבוּרָה, פִּירוּשׁ שְׂצָרִיף לְדַעַת שְׁמוֹצֵד מַעֲשִׂי הוּא רַק בְּחִינַת גְּבוּרָה דאס מיינט אז א מענטש דארף וויסן אז ער אליין אלס זיינע מעשים איז ער אין די בחינה פון גְּבוּרָה (דאס מיינט ס'קומט אים נישט גארנישט), וְכָל מִה שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרָךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ הוּא רַק מֵצֵד חֲסִדוֹ וְיִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ און אלעס וואס דער אייבישטער טוט מיט אים נאר צוליב די חסד פונעם באשעפער.

אַ עצה צוצוקומען צו בְּחִינַת דַּעַת

וְעִיקַר הַסִּיפָה שֶׁמֶּנָּה יָבֵא לְבְּחִינַת דַּעַת הַנִּלְ הוּא זֶה און די עיקר סיבה וואס פון דעם קען א מענטש צוקומען צו די דערמאנטע בחינה פון דַּעַת, כְּשֶׁאֲדָם מֵאֲמִין שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ הוּא מֵלֵא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלֵית אֲתֵר פְּנוּי מִיָּדָה ווען א מענטש גלייבט אז די גאנצע וועלט איז פיל מיט דער באשעפער'ס כבוד און ס'איז נישט דא קיין שום פלאץ ליידיג פון אים, וּמִתְבּוֹנֵן תָּמִיד בְּגִדּוֹלַת הַבּוֹרָא בְּרָךְ הוּא און ער טראכט שטענדיג אריין אין די גרויסקייט פונעם באשעפער.

וּמַחֲמַת זֶה רֹאֶה תָּמִיד שְׁפָלוּת עֲרָכּוֹ און וועגן דעם זעט ער שטענדיג ווי ווייניג איז זיין אייגענע ווערד און חשיבות, וּמִבִּין וּמַשְׁכִּיל שְׁמוֹצֵד מַעֲשִׂי הוּא רַק בְּחִינַת גְּבוּרָה און ער פארטיפט זיך אין זיינע מחשבות און

ב. עיין עץ חיים שער לד פ"ג: דע כי הדעת כולל ב' עטרין, והם חסד וגבורה, והחסדים נקראים זכרים והגבורות נקראים נקבות.

ג. בתולדות יעקב יוסף שם: ולי נראה דתיבת ישראל יש לו ב' פירושים, א' ש"ר א"ל, כמ"ש בכתבים כוונת ק"ש (שער הכוונות דרוש' כוונת קריאת שמו דרוש ה'), שהוא חסדים וגבורות יע"ש. ובדרך לבוש שמעתי בשם הרבני מו' נח, שמצד הגבורות מכיר שפלותו וחסרונו, ומצד החסדים שידוע חסד אל וגדולתו באין סוף ותכלית וכו'. ועיין עוד שם פרשת וישב אות ב: באינתא בכתבים, כי החסדים המגולין הם ג', וכנגדן ג' גבורות מגולין, ומתקבצין ויורדין ביסוד ושם נמתקין, לשם כך נקרא היסוד יוסף, גימטריא ג' בחינות, שהם ג' חסדים וג' גבורות וכו' יע"ש. ולהלכיש דבר זה מהו באדם חסדים וגבורות, ששמעתי מהמנוח מו' נח מראשקוב, שיחשוב האדם גריעותו וחסרונו ושפלותו נקרא גבורות, וההיפך גדול מעלות חסדי השי" עם האדם נקרא חסדים וכו', ודפח"ח.

באדם הוא [און איך האב געהערט אז פון דא לערנט מען ארויס אז די עיקר השראת השכינה איז אינעם מענטש], ולא בבית [און נישט אינעם בית המקדש], מאומרו 'בתוכם' [אזוי ווי די פסוק זאגט איך וועל רוען 'בתוכם' - צווישן זיי].

פארשטייט אז אלס זיינע מעשים איז ער נאר פון די בחינת גבורה (דאס מיינט ס'קומט אים נישט גארנישט), **והכל** הוא מצד חסד הבורא ברוך הוא און אז אלעס קומט פון די חסד פונעם באשעפער.

[ב]

די נאמען פונעם נשיא לבני גד

ועל דרך זה נוכל לומר שזה מרמז לנו התורה הקדושה במה שלפעמים כתיב בתורה נשיא לבני גד אֶלְיָסָף בן דְּעוּאֵל¹ און אויף די וועג קענען מיר זאגן אז דאס איז אונז די תורה הקדושה מרומז וואס צומאל שרייבט די תורה די נאמען פונעם נשיא פון שבט גד אלס 'אֶלְיָסָף בן דְּעוּאֵל', **ולפעמים כתיב 'בן דְּעוּאֵל'** און צומאל שרייבט די תורה זיין נאמען 'בן דְּעוּאֵל' מיט א 'ר' (נישט מיט א 'ד' – דְּעוּאֵל).

שבט גד איז מרמז צו בחינת דעת

דהנה שבט גד מרמז לבחינת דעת הנ"ל ווייל די שבט גד איז מרמז צו די דערמאנטע בחינה פון דעת, כי בחינת דעת כולל כל הז' מדות קדושות ווייל די בחינה פון דעת נעמט אריין אין זיך אלע זיבן הייליגע מידות, ותיבת 'גד' גימטריא ז' און די ווארט 'גד' איז גימטריא (ויבן) ז'.

וגם ראשי תיבות גומל דלים אויך די ווארט 'גד' איז די ראשי תיבות פון די ווארט גומל דלים (טוען גוטס פאר ארימט), היינו לידע באמת שמצד מעשיו הוא רק בחינת דל דאס מיינט ער זאל וויסן באמת אז פאר זיינע מעשים קומט אים נישט גארנישט קיין שכר און ער איז אין די בחינה פון 'דל' – ארעם, והבורא יתברך שמו גומל עמו חסד חנם און דער אייבישטער טוט מיט אים אומזיסטע חסד.

ועוד אבאר מזה לקמן בעזרת ה' אף שמרומז בחינת דעת הנ"ל בתיבת גד און אונז וועלן נאך שרייבן פון דעם ווייטער בעזרת ה' ווי אזוי ס'איז מרומז די דערמאנטע בחינת דעת אין די נאמען פון 'גד'.

וזה הוא עיקר רצון הבורא יתברך שמו לדעת שהכל הוא חסד אל און דאס איז די עיקר רצון פונעם באשעפער אז א מענטש זאל וויסן אז אלעס איז א 'חסד אל' און ס'קומט זיך נישט דעם מענטש גארנישט.

דווקא ביי שבט גד איז מרומז די בחינת דעת

וזה מרמז לנו התורה אצל שבט גד און דאס איז אונז די תורה מרמז ביי די שבט גד, שמרמז על בחינת דעת כנ"ל וואס ווי פריער דערמאנט איז די שבט גד מרמז אויף די דערמאנטע בחינה פון 'דעת', 'דעו אל' זאגט אונז די תורה אז די נאמען פונעם נשיא איז געווען אֶלְיָסָף בן דְּעוּאֵל, פירוש שידע שהכל הוא חסד אל וואס די ווארט 'דְּעוּאֵל' איז מרמז אז 'ער זאל וויסן' ('דעו') אז אלעס קומט פונעם 'חסד פונעם באשעפער' ['אל'].

ומשכיל שמצד מעשיו הוא רק בחינת גבורה, והכל הוא מצד חסד הבורא ברוך הוא.

ועל דרך זה נוכל לומר שזה מרמז לנו התורה הקדושה במה שלפעמים כתיב בתורה נשיא לבני גד אֶלְיָסָף בן דְּעוּאֵל¹ ולפעמים כתיב 'בן דְּעוּאֵל'.

דהנה שבט גד מרמז לבחינת דעת הנ"ל, כי בחינת דעת כולל כל הז' מדות קדושות, ותיבת גד גימטריא ז', וגם ראשי תיבות גומל דלים¹.

היינו לידע באמת שמצד מעשיו הוא רק בחינת דל, והבורא יתברך שמו גומל עמו חסד חנם, ועוד אבאר מזה לקמן בעזרת ה' אף שמרומז בחינת דעת הנ"ל בתיבת גד. וזה הוא עיקר רצון הבורא יתברך שמו לדעת שהכל הוא חסד אל. וזה מרמז לנו התורה אצל שבט גד, שמרמז על בחינת דעת כנ"ל, דעו אל, פירוש שידע שהכל הוא חסד אל.

ד. במדבר א, יד; ז, מב, מז; י, כ.

ה. במדבר ב, יד.

ו. עיין לקוטי תורה פרשת וישב: כי דעת אע"פ שהוא כולל כל המדות הוא מדה בפני עצמו.

ז. ראה תיקו"ז נד, א: והמן כורע גד הוא, מאי כורע גד, אלא גד איהו ימינא ושמאלא, גמול' דל"ם.

ב. זעה למשל די פסוקים אין במדבר א, יד; ז, מב, מז; י, כ.

ג. למשל אין במדבר ב, יד.

ד. אז דער מענטש אנערקענט אז ס'קומט זיך אים נישט גארנישט און אלעס איז נאר חסד השם וואס דאס איז כולל די בחינות פון חסד וגבורה.

וְאִזּוּ הוּא 'רְעוּ אֶל', פִּירוּשׁ אֲזוּ הוּא רְצוֹן וְרַעוּתָא דִּילֵיהּ.
וְנַחֲזוּר לְעִנְיָנֵינוּ שְׁהֵיכֶר הוּא בְּחִינַת דַּעַת, וְדַעַת הוּא לְשׁוֹן
הַתְּחַבְּרוּת כִּדְרֵי.^ח

וְלֹא הוּא גַם כֵּן לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוּת, כְּמֵאמַר הַכְּתוּב (בְּרַאשִׁית
כח, לד) 'הַפֶּעַם יִלְוֶה' וְגו', מְרֻמָּז שְׁזֵהוּ בְּחִינַת שְׂבֻט לֹא שְׁהִי
יִדְעִים שְׂפָלוֹת עֲרָכָם, וְכָל הַטּוֹבוֹת שְׂמֻשָּׁיִם הֵם רַק מִצַּד
חֶסֶד חָסֵם מֵאֵת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

וּמַחְמַת שְׁהִי בְּבִחִינָה זוֹ הִי בְּבִחִינַת הַתְּקַרְבוֹת לְהַשְׂרָאָה
הַשְּׂכִינָה, וְהִי מְקִיפִין אֶת הַמְּשָׁכָן מִשְׁלֵשׁ רוּחוֹת,^ט וּמַחְמַת
שְׁהִי בְּבִחִינַת הַתְּקַרְבוֹת לְהַשְׂרָאָה הַשְּׂכִינָה הִי בְּאִים
לְתוֹסַפֶּת רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָה ה' בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְהֵם הִי
מִשְׁפִּיעִים בְּחִינַת דַּעַת לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אֲרַבֶּע דְּגָלִים.
וְהִי מְרֻמָּז בְּשֻׁבֵּט 'גָּד', פִּירוּשׁ שְׁהַלּוּיִים שְׁהִי מְקִיפִים אֶת
הַמְּשָׁכָן מִשְׁלֵשׁ רוּחוֹת הִי מִשְׁפִּיעִים בְּחִינַת דַּעַת לְכָלְלוֹת
יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם ד' דְּגָלִים.

ח. עֵינִי פִּרְדַּס רִמּוֹנִים שֶׁעַר כֵּג פ"ד עֵרֶךְ דַּעַת: וְנִקְרָא דַּעַת מִלְשׁוֹן
'וְהָאֵדָם יָדַע אֶת חוּה אִשְׁתּוֹ' (בְּרַאשִׁית ד, א), 'יִדְעִי תְּרוּעָה' (תְּהִלִּים
פס, טו) שְׂפִירוּשׁם לְשׁוֹן חִיבּוּר.

ט. כְּמִפּוּרֵשׁ בְּקִרְא בִּפְרֻשְׁתּוֹ (ג, כז-לה): 'מִשְׁפַּחוֹת הַגִּרְשִׁינִי אַחֲרֵי הַמְּשָׁכָן
יִתְנוּ יָמָה, מִשְׁפַּחוֹת בְּנֵי קַהֲתָן יִתְנוּ עַל יָרֵךְ הַמְּשָׁכָן תִּימָנָה, וְנִשְׂאִי בֵּית
אֵב לְמִשְׁפַּחוֹת מְרָרִי צוּרִיאֵל בֶּן אֲבִיחִיל עַל יָרֵךְ הַמְּשָׁכָן יִתְנוּ צִפּוּנָה'.

י. וְהִי גַד הַשְּׂפָעַת הַלּוּיִם שְׁחָנוּ ב' רוּחוֹת, לִישְׂרָאֵל שֶׁהֵם ד' דְּגָלִים.
וְר"ל שְׂבֻשֵׁב גַּד מְרֻמָּז הוּא עַל צֶעֶם עֵינִי הַדַּעַת וְהַעֲוָה כְּמִשְׁכֹּךְ
רִבִּינוּ לַעֲלִיל, וְהוּא עַל הַדֶּרֶךְ שֶׁנִּשְׁטַע עֵינִי זֶה לִישְׂרָאֵל, שְׁהוּא עַל
דִּי הַלּוּיִם שְׁחָנוּ ב' רוּחוֹת וְהַשְּׂפִיעוּ לִישְׂרָאֵל שֶׁהֵם ד' דְּגָלִים.

גְּעוּיִסֵּט בִּי זֶיך וְהִי קְלִינִי זִיעֵר וְעוֹרֵד אִיז, וְכָל הַטּוֹבוֹת שְׂמֻשָּׁיִם הֵם רַק מִצַּד חֶסֶד חָסֵם הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ און אַז אַלֶּע גּוּטֵס וּוּאֵס זִי בְּאִקּוּמֵעֵן פֻּנֶעם בְּאִשְׁפַּעֲפֵר אִיז נֶאֱרַר דּוֹרְכֵן מִידֵּת הַחֶסֶד פֻּנֶעם בְּאִשְׁפַּעֲפֵר.

וּמַחְמַת שְׁהִי בְּבִחִינָה זוֹ הִי בְּבִחִינַת הַתְּקַרְבוֹת לְהַשְׂרָאָה הַשְּׂכִינָה און וְוִייל זִי זַעֲנֵעֵן גְּעוּוֹעֵן אִין דִּי בְּחִינָה
פֻּן עֵנָה זַעֲנֵעֵן זִי גְעוּוֹעֵן אִין דִּי בְּחִינָה פֻּן זִינֵן נֶאֱנַט צו הַשְּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה (אז דִּי שְׂכִינָה זֶאל רֻעֵן אוֹיף זִי), וְהִי
מְקִיפִין אֶת הַמְּשָׁכָן מִשְׁלֵשׁ רוּחוֹת^ה און זִי הָאָבִן אַרומגענומען און גְעוּוֹעֵן נֶאֱנַט צו דִּי מְשָׁכָן פֻּן אַלֶּע דְרִי זִיטֵן.

וּמַחְמַת שְׁהִי בְּבִחִינַת הַתְּקַרְבוֹת לְהַשְׂרָאָה הַשְּׂכִינָה הִי בְּאִים לְתוֹסַפֶּת רוּחַ דַּעַת וְיִרְאָה ה' בְּכָל יוֹם וְיוֹם און וְוִייל
זִי זַעֲנֵעֵן גְעוּוֹעֵן אִיז נֶאֱנַט צו דִּי בְּחִינָה פֻּן הַשְּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה זַעֲנֵעֵן זִי יַעֲדֵן טֶאָג און טֶאָג צוגעקומען צו מַעַר פֻּן
דִּי בְּחִינָה 'דַּעַת' און 'יִרְאָה הַשֵּׁם', וְהֵם הִי מִשְׁפִּיעִים בְּחִינַת דַּעַת לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל און זִי הָאָבִן מִשְׁפִּיעֵי גְעוּוֹעֵן דִּי
בְּחִינָה פֻּן דַּעַת פֶּאָר כָּלל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אֲרַבֶּע דְּגָלִים וּוּאֵס כָּלל יִשְׂרָאֵל זַעֲנֵעֵן גְעוּוֹעֵן דִּי פִיר דְּגָלִים^ה.

דִּי בְּחִינַת הַלּוּיִים מְרֻמָּז אִין דִּי נֶאֱמַעֵן פֻּן שְׂבֻט 'גָּד'

וְהִי מְרֻמָּז בְּשֻׁבֵּט 'גָּד' און דָּאס אִיז מְרֻמָּז אִין דִּי נֶאֱמַעֵן פֻּן שְׂבֻט 'גָּד', פִּירוּשׁ שְׁהַלּוּיִים שְׁהִי מְקִיפִים
אֶת הַמְּשָׁכָן מִשְׁלֵשׁ רוּחוֹת הִי מִשְׁפִּיעִים בְּחִינַת דַּעַת לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם ד' דְּגָלִים וְוִייל דִּי נֶאֱמַעֵן 'גָּד'

ה. מִשָּׁה און זִינֵעֵן קִינֵדֵר זַעֲנֵעֵן גְעוּוֹעֵן פֻּן מוֹרֵחַ זִיט פֻּן דִּי מִשְׁכָּן (ג, לה), און שְׂבֻט לֹא אִיז גְעוּוֹעֵן אויסגעשפּרִיט פֻּן דִּי אַנֶדֶרֶע דְרִי זִיטֵן אִיז
וְהִי עַם שְׂטִיטִי אִין אֲוִנֵדֶר פִּרְשָׁה (ג, כג): מִשְׁפַּחַת הַנֶּרְשָׁנִי אַחֲרֵי הַמְּשָׁכָן יִתְנוּ יָמָה. און וְוִיטֵר אִין פִּרְשָׁה (ג, כט) שְׂטִיטִי מִשְׁפַּחַת בְּנֵי קַהֲתָן יִתְנוּ עַל
יָרֵךְ הַמְּשָׁכָן תִּימָנָה. און וְוִיטֵר אִין פִּרְשָׁה (ג, לה) וְנִשְׂאִי בֵּית אֵב לְמִשְׁפַּחַת מְרָרִי צוּרִיאֵל בֶּן אֲבִיחִיל עַל יָרֵךְ הַמְּשָׁכָן יִתְנוּ צִפּוּנָה.

ו. וְהִי דַעַת בַּת עֵינִי גִיט שׁוּן מִסְבִּיר זִינֵן אִיז דָּאס אִיז דִּי רִמּוֹ פֻּן דִּי נֶאֱמַעֵן 'גָּד', וְוִייל 'ג' מִינֵט דִּי לּוּיִם וּוּאֵס זַעֲנֵעֵן גְעוּוֹעֵן פֻּן דִּי דְרִי זִיטֵן, און
'ד' אִיז כָּלל יִשְׂרָאֵל וּוּאֵס זַעֲנֵעֵן דִּי ד' דְּגָלִים.

ז. דָּאס מִינֵט אִיז שְׂבֻט 'גָּד' אִיז מְרֻמָּז צו דִּי בְּחִינָה וְהִי אִיז דִּי לּוּיִם הָאָבִן מִיט זִיעֵר עֵנָה און בְּחִינַת דַּעַת זֶיך בְּאִהַפְטֵן צו כָּלל יִשְׂרָאֵל און
מִשְׁפִּיעֵי גְעוּוֹעֵן אוֹיף זִי דִּי בְּחִינָה פֻּן קִדּוּשָׁה.

איז אונז מרמז צו די בחינה – ווייל די 'ג' איז מרמז אז די לויים וואס האבן ארומגענומען די משכן פון די דריי זייטן (און דאס איז מרמז צו די 'ג' פון 'גד') האבן משפיע געווען די בחינה פון דעת פאר כלל ישראל וואס זענען די ד' ד' גלים (און איז מרמז צו די 'ד' פון 'גד').

[ד]

פשט אין פסוק 'נסע אוהל מועד וגו' בתוך המחנות'

וזהו 'נסע אוהל מועד וגו' בתוך המחנות' וגו' און דאס איז פשט אינעם פסוק 'און די אוהל מועד און

די מחנה הלויים זענען געפארן צווישן די מחנות', פירוש ששבת לוי שהם בחינת אוהל מועד היה נוסע בתוך המחנות דאס מיינט צו זאגן אז שבת לוי וואס זיי זענען געווען די בחינה פון אוהל מועד איז געפארן צווישן די מחנות.

שלא היו מתגאים חס ושלום כלל וכלל על שום אחד מישראל ווייל זיי האבן זיך חס ושלום נישט געגרויסט אינגאנצן נישט אויף קיין איין יוד, להיות חס ושלום דבר נפרד בפני עצמו צו זיין חס ושלום אפגעטיילטע זאך פאר זיך, וגדילו חס ושלום ערם נגד שום אחד מישראל מחמת שהם בבחינת המשפיעים דעת לישראל כנ"ל און זיך חס ושלום גרויסן זייער ווערד מער ווי איינעם פון די יודן ווייל זיי (די לויים) זענען די וואס זענען משפיע די בחינה פון דעת פאר כלל ישראל ווי אויבענדערמאנט.

שבת לוי האבן זיך כולל געווען מיט כללות ישראל

אדרבה היו כוללים את עצמם עם כללות ישראל נאר פונקט פארקערט די לויים האבן זיך כולל געווען מיט כלל ישראל, על דרך הכתוב (מלכים ב ד, יג) 'בתוך עמי אנכי וישבת' אזוי ווי עס שטייט אין פסוק 'צווישן מיין פאלק זיין איך' און נישט געוואלט זיך צו גרויסן מער פון א אנדערן, אף על פי שהם היו משפיעים בחינת דעת שהוא בחינת ענוה לכלל ישראל כאטש זיי זענען געווען די וואס האבן משפיע געווען די בחינת 'דעת' וואס דאס איז די בחינה פון ענוה פאר כלל ישראל, אף על פי כן לא היו מתגאים חס ושלום בזה פון דאס וועגן דאך האבן זיי זיך נישט געגרויסט מיט דעם חס ושלום.

המשך פון די פסוק כאשר יחנו - כן יסעו

וזהו כוונת הכתוב 'כאשר יחנו' און דאס איז די כוונה פון די פסוק וואס זאגט אונז 'און אזוי ווי זיי האבן גערוהט', פירוש כאשר שהם היו מחנין ומשפיעים בחינת דעת שהוא בחינת ענוה לכללות ישראל דאס מיינט צו זאגן אזוי ווי ווען זיי האבן גערוהט און משפיע געווען די בחינת דעת וואס איז די בחינת ענוה פאר כלל ישראל.

- ח. די לשון הפסוק איז נסע אהל מועד מחנה הלויים בתוך המחנות כאשר יחנו פן יסעו איש על ידו לגליתם.
- ט. די פסוק איז פון די ענטפער פון 'שומעית' האט געענטפערט פאר אלישע הנביא ווען ער האט איר געפרעגט צו זי האט עפעס א עקסטערע בקשה פונעם קעניג.
- י. ווייל ווען זיי האבן גערוהט זענען זיי דאך געווען נאנט צו די משכן און מקבל געווען די השראת השכינה וואס זיי האבן ווייטער משפיע געווען פאר כלל ישראל.

ב'ן יִסְעוּ אִישׁ עַל יְדוֹ, תִּיבַת יְדוֹ הוּא אוֹתוֹת יוֹד, שְׁמֵרְמוֹ
עַל בְּחִינַת עֲנוּה, נִקְוָדָה קְטָנָה דְּלִית בְּה חִיּוּר כָּלָל.^א
פִּירוּשׁ שְׁהֲלוּם כְּשֵׁם שְׁהִיּוּ מְשַׁפְּעִים בְּחִינַת דַּעַת שְׁהוּא
בְּחִינַת עֲנוּה לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּךְ הֵם עֲצָמָם הִיּוּ בְּבִחִינַת
דַּעַת שְׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה, וְלֹא הִיּוּ דַּעְתָּם גְּסָה מְזָה.
יְהִי רָצוֹן שְׁנוּכָה לְבִחִינָה זוֹ בְּחִינַת דַּעַת בְּחִינַת עֲנוּה בְּאֻמַּת,
אֲמֵן בֵּן יְהִי רָצוֹן.

א. זוה"ק ח"ג קצא, א: דלא אתחזיאת מינה אלא זעיר דנקודה
חדא, ומאי איהי י', כדון אתכסיא מכל חילין ומשריין דילה,
ואיהי אמרת, שחורה אני, דלית באת דא חוורא בגויה כשאר
אתוון, ודא שחורה אני כו'. וראה מש"כ רבינו בפרשת בלק ד"ה
יול מיס: על דרך דאיתא בווהר הקדוש (ח"ג קצא, א) על פסוק
(שיר השירים א, ה) שחורה אני ונאווה, י' דלית ביה חיוורא כלל, פי'
היא בחינת ענוה שאין רואה בעצמו שום לוכן ומעלה מרוב
שפלותו בקרבו.

ב'ן יִסְעוּ אִישׁ עַל יְדוֹ' די פסוק זאגט ווייטער 'אזוי
האבן זיי זיך געצויגן יעדע שבת אויף זיין פלאץ, תִּיבַת
'יְדוֹ' הוּא אוֹתוֹת יוֹד' די ווארט 'יְדוֹ' איז די אוֹתוֹת
יוֹד, שְׁמֵרְמוֹ עַל בְּחִינַת עֲנוּה וואס די אות י' איז מרמז
אויף די בחינה פון ענוה, נִקְוָדָה קְטָנָה דְּלִית בְּה חִיּוּר
כָּלָל וואס אין זוהר הקדוש שטייט אז די אות י' ווערט
געשריבן ווי א שווארצע פינטל וואס האט נישט אין
זיך קיין שום ווייס (דאס מיינט ער זעהט נישט קיין שום מעלה
און גוטע זאך אין זיך) און איז מרמז אויף בְּחִינַת עֲנוּה.

פִּירוּשׁ שְׁהֲלוּם כְּשֵׁם שְׁהִיּוּ מְשַׁפְּעִים בְּחִינַת דַּעַת
שְׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה לְכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל דאס מיינט אז די
לויים אזוי ווי זיי האבן משפיע געווען די בְּחִינַת דַּעַת
וואס איז די בחינה פון ענוה פאר כלל ישראל, כִּךְ הֵם עֲצָמָם הִיּוּ בְּבִחִינַת דַּעַת שְׁהוּא בְּחִינַת עֲנוּה' אזוי
זענען זיי אליין אויך געווען אין די בְּחִינַת דַּעַת וואס איז די בחינת ענוה, וְלֹא הִיּוּ דַּעְתָּם גְּסָה מְזָה און זייער
געוויסן איז נישט געווען שטאלץ ביי זיך פון דעם.

יְהִי רָצוֹן שְׁנוּכָה לְבִחִינָה זוֹ בְּחִינַת דַּעַת בְּחִינַת עֲנוּה בְּאֻמַּת זאל זיין די ווילען פון השי"ת אז אונז זאלן
באמת זוכה זיין צו די בְּחִינַת דַּעַת וואס איז די בְּחִינַת עֲנוּה.

אֲמֵן בֵּן יְהִי רָצוֹן.

א. און מיט דעם איז פארענטפערט די קשיא פארוואס עס שטייט אין פסוק די ווערטער 'איש על ידו' וואס 'ידו' איז די אוֹתוֹת יוֹד' און איז מרמז
אויף ענוה און דאס גייט ארויף אויף די לויים אז זיי זענען געווען אין די בחינה פון 'יוד' - 'ענוה' און זענען נישט צוגעקומען צו גאווה צוליב
זייערע מדריגות.

נתנדב לזכות

ר' חנוך העניך בן הענטשא

וזוגתו מרת סלאווא רבקה בת לאה

זכות רבינו המחבר יגן בעדם להיושע בכל מילי דמיטב ולכל משאלות לבם לטובה, אכ"ר

לזיכוי הרבים: די גליון איז דא צו באקומען וועכנטליך אין בית המדרש טאהש אין בארא פארק.

צו באקומען וועכנטליך די גליון ביי אימייל און צו באקומען טעגליכע שיעורים אין די ספר בת עין
שיקט א אימייל צו basayinyomi@gmail.com

נעמט א חלק אין הפצת הגליון און זייט מנדב לעילוי נשמת אייערע קרובים און נאנטע
פאר הערות און מנדב זיין נא לפנות Mechonusa@gmail.com